

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Н А К А З

20.06.2012 N 371/549

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
10 липня 2012 р.
за N 1158/21470

Про внесення змін до наказу
Міністерства України у справах сім'ї, молоді
та спорту і Міністерства внутрішніх справ України
від 07 вересня 2009 року N 3131/386

Відповідно до Указу Президента України від 9 грудня 2010 року N 1085 ([1085/2010](#)) "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади", пункту 1 та підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року N 389 ([389/2011](#)), та з метою приведення у відповідність до вимог законодавства

Н А К А З У Є М О :

1. Унести до наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту і Міністерства внутрішніх справ України від 7 вересня 2009 року N 3131/386 ([z0917-09](#)) "Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2009 року за N 917/16933, такі зміни:

1.1. У заголовку та пункті 1 наказу слова "управління (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту" замінити словами "структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї".

1.2. У пункті 2 слова "Міністерству у справах молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим, управлінням (відділам) у справах сім'ї, молоді та спорту" замінити словами "Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурним підрозділам, відповідальним за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї".

2. Внести до Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї ([z0917-09](#)), затвердженої цим наказом, такі зміни:

2.1. У заголовку слова "управління (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту" замінити словами "структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї".

2.2. В абзаці четвертому пункту 2.6 розділу II слова та цифри "Порядку здійснення соціального інспектування центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, сімей та осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, затвердженого наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 31.03.2008 N 1278, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.05.2008 за N 486/15177" замінити словами та цифрами "Порядку здійснення центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді соціального інспектування сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, затвердженого наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 27 травня 2010 року N 1480 ([z0569-10](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 липня 2010 року за N 569/17864".

2.3. В абзаці першому пункту 3.2 розділу III слова та цифри "Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС від 20.10.2003 N 1212, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.11.2003 за N 1031/8352" замінити словами та цифрами "Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2010 року N 550 ([z1219-10](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 грудня 2010 року за N 1219/18514".

2.4. У тексті Інструкції ([z0917-09](#)) та додатків до неї:
слова "Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту" у всіх відмінках замінити словами "Міністерство соціальної політики України" у відповідних відмінках;

слова "управління (відділ) у справах сім'ї, молоді та спорту" у всіх відмінках замінити словами "структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї" у відповідних відмінках;

слова "Міністерству у справах молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим" замінити словами "Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим";

у примітці додатка 1 до Інструкції ([z0917-09](#)) слово "Мінсім'ямолодьспорту" замінити словами "Мінсоцполітики України";

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра соціальної політики України та заступників Міністра внутрішніх справ України відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

4. Департаменту сімейної політики Міністерства соціальної політики України (Жуковська Г.Г.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Віце-прем'єр-міністр України -
Міністр соціальної політики
України

С.Тігіпко

Міністр внутрішніх справ
України

В.Захарченко

**МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ У СПРАВАХ СІМ'Ї,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

Н А К А З

07.09.2009 N 3131/386

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
30 вересня 2009 р.
за N 917/16933

**Про затвердження Інструкції
щодо порядку взаємодії структурних підрозділів,
відповідальних за реалізацію державної політики
щодо попередження насильства в сім'ї,
служб у справах дітей, центрів соціальних служб
для сім'ї, дітей та молоді та відповідних
підрозділів органів внутрішніх справ
з питань здійснення заходів з попередження
насильства в сім'ї**

*{ Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
соціальної політики
N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }*

Відповідно до Закону України "Про попередження насильства в сім'ї" від 15.10.2001 N 2789-III ([2789-14](#)) та з метою забезпечення взаємодії органів і установ, на які покладається здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї
Н А К А З У Є М О:

1. Затвердити Інструкцію щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї", що додається.

{ Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }

2. Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурним підрозділам, відповідальним за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, службам у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; Республіканському Автономної Республіки Крим, обласним, Київському та Севастопольському міським центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, м. Києві та Київській області, УМВС України в областях та м. Севастополі забезпечити неухильне виконання зазначеної Інструкції.

{ Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства України у справах сім'ї, дітей та молоді і Міністерства внутрішніх справ України від 09.03.2004 N 3/235 ([z0399-04](#)) "Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї та молоді, служб у справах неповнолітніх, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї", зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2004 за N 399/8998.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра України у справах сім'ї, молоді та спорту Кондратюк Т.В та заступників Міністра внутрішніх справ України Савченка О.І. та

Євдокімова В.М.

5. Наказ набирає чинності через 10 днів після його державної реєстрації.

Міністр України у справах
сім'ї, молоді та спорту

Ю.О.Павленко

Міністр внутрішніх справ України

Ю.В.Луценко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства України
у справах сім'ї, молоді
та спорту,
Міністерства внутрішніх
справ України
07.09.2009 N 3131/386

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
30 вересня 2009 р.
за N 917/16933

ІНСТРУКЦІЯ
щодо порядку взаємодії структурних підрозділів,
відповідальних за реалізацію державної політики
щодо попередження насильства в сім'ї,
служб у справах дітей, центрів соціальних служб
для сім'ї, дітей та молоді та відповідних
підрозділів органів внутрішніх справ з питань
здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї

{ Назва Інструкції із змінами, внесеними згідно з Наказом
Міністерства соціальної політики N 371/549 ([з1158-12](#)) від
20.06.2012 }

{ У тексті Інструкції та додатків до неї слова "Міністерство
України у справах сім'ї, молоді та спорту" у всіх відмінках
замінено словами "Міністерство соціальної політики України"
у відповідних відмінках;
слова "управління (відділ) у справах сім'ї, молоді та
спорту" у всіх відмінках замінено словами "структурний
підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики
щодо попередження насильства в сім'ї" у відповідних
відмінках згідно з Наказом Міністерства соціальної
політики N 371/549 ([з1158-12](#)) від 20.06.2012 }

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає порядок структурними підрозділами, відповідальними за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, службами у справах дітей, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідними підрозділами органів внутрішніх справ заходів щодо попередження насильства в сім'ї і механізм їх взаємодії при здійсненні таких заходів.

1.2. У своїй діяльності щодо попередження насильства в сім'ї структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служби у справах дітей, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органи внутрішніх справ керуються Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), Законами України "Про попередження насильства в сім'ї" ([2789-14](#)), "Про міліцію" ([565-12](#)), "Про охорону

дитинства" ([2402-14](#)), "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" ([20/95-ВР](#)), "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" ([2558-14](#)), Сімейним кодексом України ([2947-14](#)), постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 N 616 ([616-2003-п](#)) "Про затвердження Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу", наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 16.01.2004 N 5/34/24/11 ([z0099-04](#)) "Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поведіння з дітьми або реальної загрози його вчинення", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.01.2004 за N 99/8698, наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 14.06.2006 N 1983/388/452/221/556/596/106 ([z0824-06](#)) "Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12.07.2006 за N 824/12698, іншими нормативно-правовими актами та цією Інструкцією.

Насильство в сім'ї - будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Фізичне насильство в сім'ї - умисне нанесення одним членом сім'ї іншому члену сім'ї побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди його честі і гідності.

Сексуальне насильство в сім'ї - протиправне посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканість іншого члена сім'ї, а також дії сексуального характеру по відношенню до неповнолітнього члена сім'ї.

Психологічне насильство в сім'ї - насильство, пов'язане з дією одного члена сім'ї на психіку іншого члена сім'ї шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю.

Економічне насильство в сім'ї - умисне позбавлення одним членом сім'ї іншого члена сім'ї житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я.

Попередження насильства в сім'ї - система соціальних і спеціальних заходів, спрямованих на усунення причин і умов, які сприяють вчиненню насильства в сім'ї, припинення насильства в сім'ї, яке готується або вже почалося, притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні насильства в сім'ї, а також медико-соціальної реабілітація жертв насильства в сім'ї.

Реальна загроза вчинення насильства в сім'ї - погроза вчинення одним членом сім'ї стосовно іншого члена сім'ї умисних дій фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному та психічному здоров'ю, якщо є реальні підстави очікувати її виконання.

Жертва насильства в сім'ї - член сім'ї, який постраждав від фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства з боку іншого члена сім'ї.

Члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі; проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою; їхні діти; особи, які перебувають під опікою чи піклуванням; є родичами прямої або непрямой лінії споріднення за умови спільного проживання.

Корекційна програма - програма, спрямована на формування гуманістичних цінностей та ненасильницької моделі поведінки в сім'ї особи, яка вчинила насильство.

II. Повноваження щодо попередження насильства в сім'ї

2.1. Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї:

координують дії служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органів внутрішніх справ з питань попередження насильства в сім'ї;

направляють жертв насильства в сім'ї та членів сім'ї, стосовно яких існує реальна загроза його вчинення, до спеціалізованих установ для постраждалих від насильства в сім'ї;

здійснюють контроль за організацією і діяльністю спеціалізованих установ для жертв насильства в сім'ї;

для організації надання необхідної допомоги членам сім'ї, де вчинено насильство або стосовно яких існує реальна загроза його вчинення, ведуть облік даних про організації, установи та заклади, які працюють за напрямом попередження насильства в сім'ї, та послуги, які ними надаються;

співпрацюють з громадськими організаціями, об'єднаннями громадян щодо попередження насильства в сім'ї;

інформують громадськість про організації, установи та органи, які надають допомогу членам сім'ї, де вчинено насильство або існує реальна загроза його вчинення;

організують проведення семінарів, "круглих столів", конференцій та інших заходів з питань попередження насильства в сім'ї;

організують надання психологічних, юридичних, соціально-педагогічних, інформаційних та інших послуг членам сім'ї, в якій було вчинено насильство або існує реальна загроза його вчинення;

ініціюють винесення питання щодо проведення подальшої роботи з сім'єю, в якій вчинено насильство, на засідання дорадчого органу відповідно до наказу Мінсім'ямолодьспорту, МОЗ, МОН, Мінпраці, Мінтрансв'язку, МВС та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 14.06.2006 N 1983/388/452/221/556/596/106 ([z0824-06](#)) "Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.07.2006 за N 824/12698.

2.2. Для збору даних про випадки насильства в сім'ї структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій шокварталу узагальнюють інформацію, яка надходить від управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту районних (міських) державних адміністрацій, та надсилають її до Міністерства соціальної політики України.

структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї районних (міських) державних адміністрацій шокварталу узагальнюють інформацію, яка надходить від центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служб у справах дітей, органів внутрішніх справ, згідно з додатком 1.

За наслідками узагальненої інформації структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї визначають потребу регіону у створенні спеціалізованих установ для осіб, які вчинили насильство в сім'ї і

жертв насильства та вносять відповідні пропозиції на розгляд місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

2.3. Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї районних (міських) державних адміністрацій приймають та розглядають заяви та повідомлення про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення (далі - заяви та повідомлення) відповідно до Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 N 616 ([616-2003-п](#)).

Заяви та повідомлення реєструються у журналі обліку заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення згідно з додатком 2.

Заяви та повідомлення після їх реєстрації направляються до територіального органу внутрішніх справ.

Копії заяв та повідомлень залишаються в управлінні (відділі) у справах сім'ї, молоді та спорту для відстеження результатів подальшої роботи та вжитих заходів.

Усна заява та повідомлення записується посадовою особою структурного підрозділу, відповідального за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, про що складається відповідний акт отримання усної заяви та повідомлення про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення згідно з додатком 3.

Акт реєструється у журналі обліку заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї та направляється до відповідного органу внутрішніх справ.

Копія акта залишається в управлінні (відділі) у справах сім'ї, молоді та спорту.

Під час розгляду заяв та повідомлень відвідання постраждалого від насильства в сім'ї або особи, стосовно якої існує реальна загроза його вчинення, здійснюється за місцем проживання відповідно до пункту 10 Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 N 616 ([616-2003-п](#)), про що складається акт з'ясування обставин вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення згідно з додатком 4.

Оригінал акта зберігається в управлінні (відділі) у справах сім'ї, молоді та спорту. Копії акта надаються (надсилаються) представникам органів виконавчої влади, які брали участь у відвіданні.

2.4. За направленням органів внутрішніх справ структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, молоді та спорту організують та забезпечують проходження особами, які вчинили насильство в сім'ї, реабілітаційних заходів (корекційних програм), які проводяться спеціалістами, які пройшли відповідне навчання щодо роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї, зокрема:

організують навчання фахівців, які проводять корекційні програми з особами, які вчиняють насильство в сім'ї;

забезпечують фахівців, які проводять корекційні програми з особами, які вчиняють насильство в сім'ї, методичними рекомендаціями щодо впровадження та реалізації цих програм.

До проведення корекційних програм з особами, які вчиняють насильство в сім'ї, можуть залучатися суб'єкти, що надають соціальні послуги сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах.

У разі неявки особи, яка отримала направлення для проходження реабілітаційних заходів (корекційних програм), або ухилення від їх проходження без поважних причин структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї контролюють надання протягом трьох робочих днів спеціалістами, які здійснюють реабілітаційні заходи (корекційні

програми), письмового повідомлення про непроходження корекційної програми згідно з додатком 5 до органу внутрішніх справ, який видав направлення.

2.5. Служби у справах дітей:

ведуть облік дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, у тому числі стосовно яких вчинено насильство в сім'ї або існує реальна загроза його вчинення;

у разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю дитини вживають заходів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 N 866 ([866-2008-п](#)) "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини";

здійснюють прийом інформації про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення, а також про випадки жорстокого поводження з дітьми або реальної загрози його вчинення та в межах своїх повноважень вживають заходів щодо захисту прав дитини;

порушують питання перед відповідними органами про притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, які допустили порушення прав, свобод і законних інтересів дітей;

представляють інтереси дітей у судах;

протягом трьох днів з дня отримання інформації про випадки вчинення насильства в сім'ї стосовно дитини або реальної загрози його вчинення повідомляють відповідний структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї та органи внутрішніх справ для вжиття відповідних заходів;

щокварталу, в межах своїх повноважень, надають відповідним структурним підрозділам, відповідальним за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї інформацію про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення згідно з додатком 1.

2.6. Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

приймають інформацію про випадки вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення;

забезпечують надання особам, які постраждали від насильства в сім'ї, психологічної, соціально-педагогічної, соціально-економічної, інформаційної, соціально-медичної та юридичної допомоги;

здійснюють соціальне інспектування сімей, де мають місце випадки вчинення насильства в сім'ї або в яких існує реальна загроза його вчинення, відповідно до Порядку здійснення центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді соціального інспектування сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, затвердженого наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 27 травня 2010 року N 1480 ([z0569-10](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 липня 2010 року за N 569/17864; { Абзац четвертий пункту 2.6 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }

здійснюють соціальний супровід сімей, де мають місце випадки вчинення насильства в сім'ї або в яких існує реальна загроза його вчинення, відповідно до Порядку здійснення соціального супроводу центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді сімей та осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, затвердженого наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 25.04.2008 N 1795 ([z0471-08](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.05.2008 за N 471/15162;

забезпечують здійснення закладами соціального обслуговування заходів, спрямованих на відновлення соціальних функцій, морального, психічного та фізичного стану членів сім'ї, стосовно яких вчинено насильство в сім'ї або існує реальна загроза його вчинення;

протягом трьох днів з дня отримання інформації про випадки вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення повідомляють відповідний структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в

сім'ї, а у випадку вчинення насильства стосовно дитини - також службу у справах дітей та органи внутрішніх справ;

щокварталу в межах своїх повноважень надають відповідним структурним підрозділам, відповідальним за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї інформацію про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення згідно з додатком 1.

2.7. Органи внутрішніх справ:

проводять роз'яснювальну роботу в сім'ях, в яких вчинено насильство в сім'ї або існує реальна загроза його вчинення, повідомляють членів сім'ї про права, заходи та послуги, якими вони можуть скористатися, та передбачену законодавством відповідальність;

приймають та розглядають заяви та повідомлення відповідно до Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 N 616 ([616-2003-п](#)), та нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України;

інформують протягом трьох днів про отримання заяви чи повідомлення відповідний структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, а у випадках, коли заява та повідомлення стосується неповнолітнього або недієздатного члена сім'ї - службу у справах дітей та орган опіки і піклування згідно з додатком 6;

отримавши заяву чи повідомлення або іншу інформацію про вчинення насильства в сім'ї, вживають передбачених чинним законодавством заходів щодо припинення насильства. У разі необхідності надання потерпілому або правопорушнику першої медичної допомоги викликають бригаду швидкої медичної допомоги;

при безпосередній загрозі життю та здоров'ю дитини або інших членів сім'ї, які постраждали від насильства в сім'ї, вживають заходів щодо ліквідації цієї загрози та надають необхідну допомогу у направленні до спеціалізованих установ для жертв насильства в сім'ї;

у разі встановлення в діях особи, яка вчинила насильство в сім'ї, ознак злочину, приймають рішення відповідно до Кримінально-процесуального кодексу України ([1001-05](#), [1002-05](#), [1003-05](#)), а у випадку встановлення ознак адміністративного правопорушення - відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#), [80732-10](#));

щокварталу у межах своїх повноважень надають відповідним структурним підрозділам, відповідальним за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї інформацію згідно з додатком 1.

2.8. Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служби у справах дітей та органи внутрішніх справ у межах своїх повноважень:

надають консультації з питань попередження насильства в сім'ї громадянам, підприємствам, установам і організаціям, органам виконавчої влади та місцевого самоврядування;

беруть участь у проведенні семінарів, "круглих столів", конференцій та інших заходів з питань попередження насильства в сім'ї;

виявляють причини та умови, що сприяють проявам насильства в сім'ї, вживають заходів щодо їх усунення;

вносять до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування подання з питань попередження насильства в сім'ї;

здійснюють інші повноваження щодо попередження насильства в сім'ї, передбачені чинним законодавством.

III. Здійснення спеціальних заходів з попередження насильства в сім'ї

3.1. Працівниками служби дільничних інспекторів міліції або кримінальної міліції у справах дітей члену сім'ї, який вчинив насильство в сім'ї, вноситься офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї згідно з додатком 7, про що його повідомляють під розписку.

Офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї може бути винесено осудній особі, яка на момент його винесення досягла 16-річного віку.

Підставами для винесення офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї є:

заява про допомогу жертви насильства в сім'ї або члена сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї;

висловлене жертвою насильства в сім'ї або членом сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї, бажання щодо вжиття заходів з попередження насильства в сім'ї у разі, якщо повідомлення або заява надійшли не від нього особисто;

отримання повідомлення про застосування насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення стосовно неповнолітнього чи недієздатного члена сім'ї;

отримання інформації про вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення (звернення громадян, організацій, підприємств, навчальних закладів тощо).

3.2. Члена сім'ї, якому було винесено офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї, служба дільничних інспекторів міліції або кримінальна міліція у справах дітей беруть на профілактичний облік та знімають цих осіб з профільного обліку відповідно до Закону України "Про попередження насильства в сім'ї" ([2789-14](#)) та Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2010 року N 550 ([z1219-10](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 грудня 2010 року за N 1219/18514. { Абзац перший пункту 3.2 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }

Працівниками кримінальної міліції у справах дітей профілактичні справи заводяться у випадках, коли особа, що вчинила насильство в сім'ї, не досягла 18-річного віку.

3.3. У разі вчинення особою насильства в сім'ї після отримання нею офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї служба дільничних інспекторів міліції або кримінальна міліція у справах дітей видає цій особі під розписку (додаток 8) направлення на проходження корекційної програми (додаток 9) та в триденний строк надсилає до відповідного кризового центру повідомлення про направлення особи на проходження корекційної програми (додаток 10).

3.4. Особі, яка вчинила насильство в сім'ї, після отримання офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї дільничним інспектором міліції або працівником кримінальної міліції у справах дітей за погодженням з начальником відповідного органу внутрішніх справ і прокурором може бути винесений захисний припис (додаток 11).

На погодження захисного припису начальнику відповідного органу внутрішніх справ та прокурору подаються офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї, заява та повідомлення (інформація) про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення та інші матеріали, які характеризують особу, яка вчинила насильство в сім'ї.

Захисний припис не підлягає погодженню у разі наявності в діях особи, яка вчинила насильство в сім'ї, ознак злочину.

Захисний припис може бути винесений осудній особі, яка на момент його винесення досягла 16-річного віку.

Захисним приписом особі, стосовно якої він винесений, може бути заборонено чинити певну дію (дії) по відношенню до жертви насильства в сім'ї, а саме:

чинити конкретні акти насильства в сім'ї;

отримувати інформацію про місце перебування жертви насильства в сім'ї;

розшукувати жертву насильства в сім'ї, якщо жертва насильства в сім'ї за власним бажанням перебуває у місці, що невідоме особі, яка вчинила насильство в сім'ї;

відвідувати жертву насильства в сім'ї, якщо вона тимчасово перебуває не за місцем спільного проживання членів сім'ї;

вести телефонні переговори з жертвою насильства в сім'ї.

3.5. Офіційні попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї та захисні приписи виносяться працівниками служби дільничних інспекторів міліції або кримінальної міліції у справах дітей за місцем проживання особи, яка вчинила насильство в сім'ї.

Про відмову особи від підписання цих документів у них робиться відповідний запис.

Заступник директора департаменту
сімейної та гендерної політики -
начальник відділу соціальної
підтримки сімей

Н.М.Орловська

Начальник Департаменту
з громадської безпеки
МВС України

В.І.Маєвський

Додаток 1
до Інструкції щодо порядку
взаємодії управлінь
(відділів) у справах сім'ї,
молоді та спорту, служб
у справах дітей, центрів
соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
та відповідних підрозділів
органів внутрішніх справ
з питань здійснення заходів
з попередження насильства
в сім'ї

ІНФОРМАЦІЯ _____
про здійснення заходів щодо попередження
насильства в сім'ї за _____ 20__ року

--

Кількість	з них надійшли від	Кількість	з них	Кількість
Кількість	Кількість	Кількість	з них	
Кількість	З них	Кількість	Кількість	Кількість
Кількість	Кількість	Кількість	Кількість	Кількість
Кошти,				
звернень		осіб,		осіб, які
винесених	винесених	осіб, які		
сімей,	кількість	осіб,	сімей,	дітей, які
здійснених	здійснених	здійснених	здійснених	здійснених
витрачені				
щодо	-----	направлених	-----	пройшли
офіційних	захисних	перебувають	-----	
занесених	сімей,	охоплених	направлених	перебувають
				заходів з
				на

```

|насильства|дітей|жінок|чоловіків|на
|жінок|чоловіків|корекційні|попереджень|приписів |на обліку з|у службі
дільничних| у кримінальній |до Банку |охоплених |соціальними|до центру
|на обліку з|приводу |реалізацію |
|в сім'ї, | | |корекційні | | |програми |
| |приводу |інспекторів міліції| міліції у справах |даних
|соціальним|послугами |соціально- |приводу |захисту |заходів з |
| які | | |програми | | |
| |вчинення | | дітей | сімей,
які|супроводом|(з приводу |психологічної|насильства |прав |питань
| надійшли | | | | | |
| |насильства |-----+-----+-----|опинилися |
протягом|насильства | допомоги | чи |дитини від|попередження|
|протягом | | | | | | |
| |в сім'ї | жінок | чоловіків |дітей|жінок|чоловіків|у
складних|звітного |в сім'ї) | |жорстокого
|насильства|насильства в|
|звітного | | | | | | |
|періоду | | | |поводження |в сім'ї |сім'ї (грн) |
|періоду | | | | | | |
| | | | | | | |обставинах|
| | | |з ними | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |(з приводу|
| | | | | | |
| | | | | | | |насильства|
| | | | | | | |
| | | | | | | |(в сім'ї) |
|-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17
| 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 |
|-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-|
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
--

```

Примітка. Інформація подається за I квартал, I півріччя, 9 місяців та за рік до структурного підрозділу, відповідального за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї - до 5 числа місяця, наступного за звітним періодом, до Мінсоцполітики України - до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом;

у графах 5-7 та 9-16 інформація надається органами внутрішніх справ (інформація від служби дільничних інспекторів міліції та від кримінальної міліції у справах дітей подається окремо);

у графі 8 інформація надається спеціалістами, які проводять корекційні програми;

у графах 17-20 інформація надається центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

у графах 21 та 22 інформація надається службами у справах дітей.

{ Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 371/549 ([z1158-12](#)) від 20.06.2012 }

Додаток 2
до Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї

**ЖУРНАЛ
обліку заяв та повідомлень про вчинення насильства
в сім'ї або реальну загрозу його вчинення**

N	Дата отримання Вжиті	Дата заяви	Прізвище, ім'я, по батькові	Прізвище, ім'я, по батькові	Місце проживання	Наявність у сім'ї	Стиглий зміст
	з/п	заходи	повідомлення	з'ясування	щодо якої	вчинила	(вказати)
		акта	обставин	вчинення	насильства	в сім'ї	або існує
			реальної	загрози	його	вчинення	
			вчинення				
1	2	3	4	5	6	7	8
							9

Примітка. У графі 8 зазначаються всі суб'єкти, задіяні до вирішення проблеми, та конкретні заходи, які кожним із них здійснювались.

Додаток 3
до Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї,

молоді та спорту, служб
у справах дітей, центрів
соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
та відповідних підрозділів
органів внутрішніх справ
з питань здійснення заходів
з попередження насильства
в сім'ї

АКТ
отримання усної заяви та повідомлення
про вчинення насильства в сім'ї або реальну
загрозу його вчинення

Дата _____

Акт склав _____
(П.І.Б., посада відповідальної особи)

_____ (П.І.Б., дата народження, місце проживання заявника)

заявляє, що "___" _____ 20__ року в її (його) сім'ї _____

_____ (П.І.Б., дата народження, адреса реєстрації та фактичного місця проживання)

за адресою _____
стосовно _____ (П.І.Б. та дата народження потерпілих)

було вчинено насильство в сім'ї/існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї.

(необхідне підкреслити)

Стосовно потерпілої (го, их) правопорушником було вчинено насильство:

фізичне: побиття, удари, опіки, інше _____
(необхідне підкреслити) (зазначити)

_____ ;

психологічне: погрози, образи, залякування, інше _____
(необхідне підкреслити) (зазначити)

_____ ;

сексуальне: примушування до статевого зв'язку, зґвалтування, розбещення неповнолітніх, інше _____
(необхідне підкреслити) (зазначити)

економічне: позбавлення грошей, житла, їжі, інше _____
(необхідне підкреслити) (зазначити)

Наявність видимих тілесних ушкоджень: синці, подряпини, інше _____
(необхідне підкреслити)

(зазначити)

Потерпіла (ий, і) потребує(ють) допомоги: психологічної, юридичної, медико-соціальної, профілактичної роботи з правопорушником, допомоги соціального працівника, реабілітації,
(необхідне підкреслити)

інше _____
(зазначити)

Вжиті заходи: направлена інформація до органів внутрішніх справ, надано медичну, психологічну, юридичну допомогу, направлено до центру медико-соціальної реабілітації, кризового центру, центру соціально-психологічної допомоги, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді,
(необхідне підкреслити)

інше _____
(зазначити)

Додаток: письмова заява, пояснення, інше _____
(необхідне підкреслити) (зазначити)

на ___ арк. в ___ прим.

Підпис заявниці(ка) _____
Підпис посадової особи _____ "___" _____ 20__ року

Додаток 4
до Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї

АКТ
з'ясування обставин вчинення насильства
в сім'ї або реальної загрози його вчинення

"___" _____ 20__ року

(зазначити прізвище та ініціали потерпілого (их)
від насильства в сім'ї)

Місце проживання _____
Тел. _____

Комісія у складі:

1. _____
(П.І.Б., місце роботи, посада)
2. _____
(П.І.Б., місце роботи, посада)
3. _____
(П.І.Б., місце роботи, посада)

відвідала сім'ю з метою з'ясування обставин вчинення насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення, за наслідками якого склала цей акт.

Комісією виявлено, що сім'я _____
складається з _____ осіб, а саме:

Мати:	_____	_____
	(П.І.В.)	(дата народження)
Батько:	_____	_____
	(П.І.В.)	(дата народження)
Діти:	_____	_____
	(П.І.В.)	(дата народження)
	_____	_____
	(П.І.В.)	(дата народження)
	_____	_____
	(П.І.В.)	(дата народження)

Зна
йт
и
сло
ва
на
сто
рін
ці:

* тільки українські (або рос.) літери, мінімальна довжина слова **3** символи...